

Finansdepartementet
Budgetavdelningen
EU-budgetenheten

Vår referens/dnr:
2026-9

Er referens/dnr:
Fi2025/01913

2026-01-21

Remissvar

Europeiska kommissionens förslag till en ny förordning om inrättande av ett nytt ramverk för uppföljning av budgetutgifter och genomförande

Bakgrund

EU:s långtidsbudget bygger på en mosaik av program och programspecifika regler som leder till en tung administrativ börda för medlemsländer, genomförandepartner och bidragsmottagare. Idag är det svårt att överskåda och utvärdera vart utgifterna går och vilken nytta de gör. Därför vill EU-kommissionen ta inrätta ett ramverk för att kunna spåra utgifterna och dess prestationer under nästa budgetperiod.

Förslaget

Målet är att kunna mäta prestationerna, ansvarsutkrävande, säkerställa att kraven i budgetförordningen uppfylls och minska administrationen för alla inblandade aktörer. Man vill uppnå detta genom att ha mer enhetliga bestämmelser och övergripande principer för budgeten. Men också förbättra transparensen och möjliggöra att utgifter för olika program kan aggregeras och utvärderas för att avgöra vilken nytta utgifterna har gett för horisontella politiska mål. Genom att klassificera budgetens stödverksamheter i fördefinierade interventionsområden vill man minska den administrativa bördan och minska antalet prestationsindikatorer från 5 000 till 1 000–700 stycken. Det ska bli lättare att spåra och bedöma programmets prestationer och förbättra den politiska styrningen och tillämpningen av horisontella principer som "inte orsaka betydande skada", klimathänsyn och jämställdhet i alla EU-program.

Förslaget kan stärka kopplingen mellan politiska prioriteringar (även nationella och regionala) och åtgärder i EU-budgeten. Kommissionen föreslår även att den ska göra utvärderingar efter halva budgetperioden. Utvärderingen ska om möjligt kvantifiera bidraget till EU:s politiska mål, BNP-tillväxt och sysselsättning.

En särskild webbplats, *den gemensamma portalen*, ska inrättas för information om insatser som finansieras av EU-budgeten. Det finns dock undantag för vilken information som ska finnas på webbportalen, Stöd genom finansieringsinstrument eller budgetgarantier till ett

belopp lägre än 500 000 euro ska undantas. Konfidentiell och säkerhetskritisk information får också undantas från portalen

Förslaget ska leda till att den administrativa kostnaden för medlemsländer, partnerländer, genomförandepartner och EU-institutionerna ska minska med 25 procent. Förenklingen i regler för bidragen ska minska de administrativa kostnaderna för små och medelstora företag med 35 procent.

Svenskt Näringslivs bedömning

Svenskt Näringsliv välkomnar förslaget då det är viktigt att få bättre kontroll på EU-budgetens utgifter och vilket mervärde de ger. Planen för den gemensamma portalen som ska ge information om budgetens insatser är ambitiös. Kommissionen friskriver sig i förslaget om vilken information som ska ges med undantag, vilket vi anser vara olyckligt. Det är önskvärt att portalen lätt kan navigeras av (alla) användare, med korrekt information om olika program, stödmottagare uppdelat på exempelvis sektor (privat/offentlig), geografisk hemvist, politiskt mål/EU-koefficienter mm, och baseras på budgetutgiftsspårings- och prestationsramen. En fastlagd tidpunkt för när och hur ofta portalen ska uppdateras hade också varit önskvärt.

Svenskt Näringsliv ifrågasätter den höga detaljnivån på prestationsindikatorerna för utgifterna. Det är naturligtvis ett bra med många indikatorer men många indikatorer lär inte bidra till mindre administration. Huvudfokus borde vara att främst åstadkomma en effektiv budget där prestationerna kan mätas och utgifter kan spåras för att säkerställa att EU-budgeten ger ett mervärde för EU:s företag och medborgare.

Ett övervaknings-och rapporteringssystem för individuella medlemsländer är välkommet. Det hade varit önskvärt att dessa system hade varit offentliga för att utvärderingar ska kunna göras av externa aktörer och därmed förstärka legitimiteten av EU:s budget. Det är oklart om systemen kommer att vara offentliga givet att detta inte specificeras i förslaget.

Detta förslag samt förslaget om de nationella och regionala partnerskapsplanerna visar att Sverige behöver ha en bättre anpassad strategi för EU-budgeten på nationell nivå. Sveriges nationella budget- och politiska-mål måste ha en tydligare koppling till EU:s gemensamma mål. Sverige behöver inte nödvändigtvis ha samma mål, men inom vissa områden kommer det nog bli nödvändigt att bestämma hur Sveriges mål ska se ut för att skapa ett mervärde ur EU:s budget och statsbudgeten. Förutom detta hade det varit önskvärt att tydligare föra in EU:s budgetbidrag i Sveriges statsbudget och statens årsredovisning för att kunna se samtliga offentliga utgifter på ett samlat sätt.

Tjänstemän på departement, myndigheter, regioner och kommuner måste få en tydligare bild av hur administrationen, tolkning av regler i programmen, svenska och EU:s målsättningar fungerar så att alla inblandade aktörer blir bättre koordinerade för att bidrag som kommer till Sverige får största möjliga genomslag (och undviker böter).

SVENSKT NÄRINGS LIV

Jonas Frycklund
Biträdande avdelningschef/ chefsekonom

Alexandra Leonhard
Expert internationell ekonomi